

България на прага на еврозоната:

**Обществени нагласи в навечерието
на пълноправното членство на България
в общността на еврото**

България на прага на еврозоната:

Обществени нагласи в навечерието на пълноправното членство на България в общността на еврото

Анализът „България на прага на еврозоната — обществени нагласи в навечерието на пълноправното членство на България в общността на еврото“ е разработен въз основа на данни от национално представително изследване на общественото мнение, проведено сред пълнолетното население на страната в периода 6–16 септември 2025 г. по метода на пряко стандартизирано интервю с таблети по домовете на анкетираните. Респондентите са подбрани чрез двустепенна стратифицирана извадка по регион и тип населено място с квота по признаците пол, възраст и образование. Реализирани са 1000 ефективни интервюта. Максималната стохастична грешка при 95% гарантирана вероятност и при 50-процентен дял е $\pm 3,1\%$. Изследването на терен е проведено от „Алфа Рисърч“ по поръчка и с финансиране от Институт „Отворено общество — София“. Анализът и интерпретацията на данните са осъществени от екип на Институт „Отворено общество — София“ в състав:

- Георги Стойчев, ръководител на екипа и редактор
- д-р Боян Захариев, автор
- Илко Йорданов, автор
- Калина Стоилова, дизайн

България прекрочва прага на еврозоната и става пълноправен член във всички структури на Европейския съюз в резултат на десетилетни общонационални усилия. В навечерието на приемането на еврото за официална валута в страната са налице сложни баланси в очакванията и нагласите на различни обществени групи, повлияни от множество вътрешно и външнополитически фактори. В българското общество преобладават оптимистичните очаквания за бъдещи ползи за страната от членството в общия валутен механизъм, но в личен и семеен план доминират безпокойства и опасения от влошаване на благосъстоянието и покупателната способност, подхранвани от недоверие към институциите, дезинформация, поляризиращи наративи и популистки дискурси.¹ В навечерието на въвеждането на еврото като официална валута у нас обществото е разделено на три големи групи с относително сходна големина. В двата полюса са разположени твърдите привърженици на продължаването на евроинтеграцията на страната чрез присъединяването към еврозоната (35%) и техните опоненти – поддържащи позиция за запазването на лева като национална валута (36%), а между тях се намира групата на колебаещите се в преценката си и неформирали мнение граждани (29%).

В условия на съгъстена динамика в социално-икономическите процеси в страната и нарастващи външни рискове малки позитивни или негативни процеси могат да доведат в краткосрочен план до намаляване или нарастване на всяка от групите.

Но анализът на дългосрочната динамиката в обществените нагласи в другите държави от ЕС, приели единната парична единица, показва тенденция на постепенно нарастващи дялове на европейските граждани, които смятат, че ползите от присъединяването към общността на еврото за страните-членки преобладават над отрицателните ефекти. Наблюдават се обаче и колебания в подкрепата под влияние на икономически кризи, инфлация и други периодично проявяващи се негативни икономически явления, засягащи масово домакинствата.

Основна котва в полза на членството в еврозоната е силно преобладаващата подкрепа от страна на бизнеса, синдикалните и останалите организирани общности, както и от активните на пазара на труда генерации, хората с по-високи доходи и образование и живеещите в големите областни центрове-двигатели на икономическия растеж.

На противоположния полюс са скептицизмът и отрицателните очаквания за последиците от приемането на еврото като официална разплащателна единица в България, характерни за хората с ниски доходи и в състояние на социално-икономическа уязвимост. По-висока степен на резервираност към пълноценното приобщаване на страната ни в системата на единния европейски валутен механизъм изразяват жените, най-възрастните поколения, жителите на селата, както и хора от домакинствата, които живеят около прага на бедността или имат доближаващи се до, но по-ниски от средните доходи.

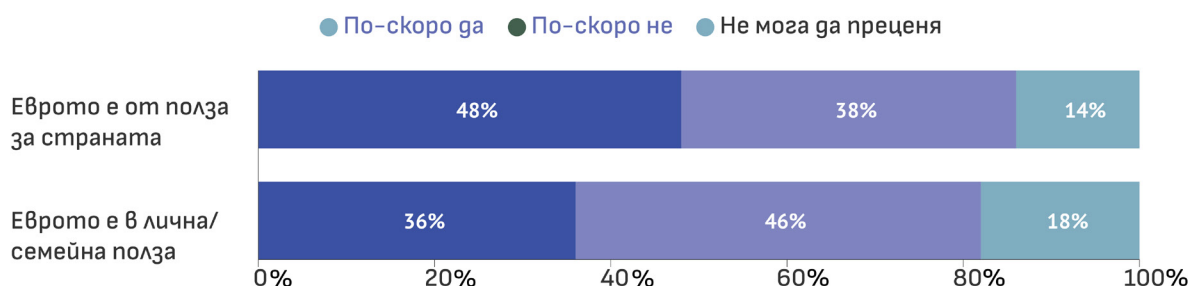
Опитът от въвеждането на общата парична единица в други държави-членки на ЕС сочи, че предизвикателствата не приключват с техническото приемане на еврото, но в дългосрочен план оценките, че европейският монетарен съюз е от полза за страните от еврозоната нарастват значително. Публичните институции у нас ще имат важна роля и отговорности за запазване и увеличаване на доверието в общата валута, но това ще зависи критично и от много фактори на външната (глобалната) среда, които са извън контрола на България.

1 За допълнителен анализ на въздействието на тези и други фактори върху възприятията за еврото и нагласите към присъединяването на България към еврозоната вижте доклада на Институт „Отворено общество – София“ „Очаквания за еврото – ценности и нагласи към приемане на еврото като официална валута в България“, декември 2025 г.

Основни измерения на публичните нагласи към еврото

През 2025 г., около 100 дни преди България да стане 21-вия пълноправен член на евро-зоната и да завърши изцяло процеса на пълноценното си включване в структурите на Европейския съюз, обществото не е консолидирано около единна позиция и очаквания за ефектите от въвеждането на еврото като официална парична единица в страната. При оценката на дългосрочната полза от общоевропейската валута за България превес имат положителните оценки (48% положителни очаквания спрямо 38% негативни очаквания), а колебаещите се са около 14%.

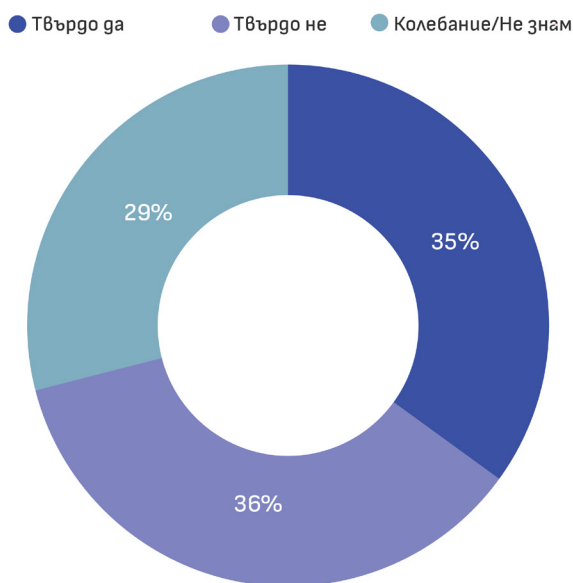
Дялове граждани, които смятат, че еврото е от полза за страната и в лична/семейна полза

Фиг. 1. Сравнение на дяловете граждани, които смятат, че еврото е от полза за страната и в лична/семейна полза

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Дялово разпределение на анкетиранияте според тяхното цялостно отношение към въвеждането на еврото

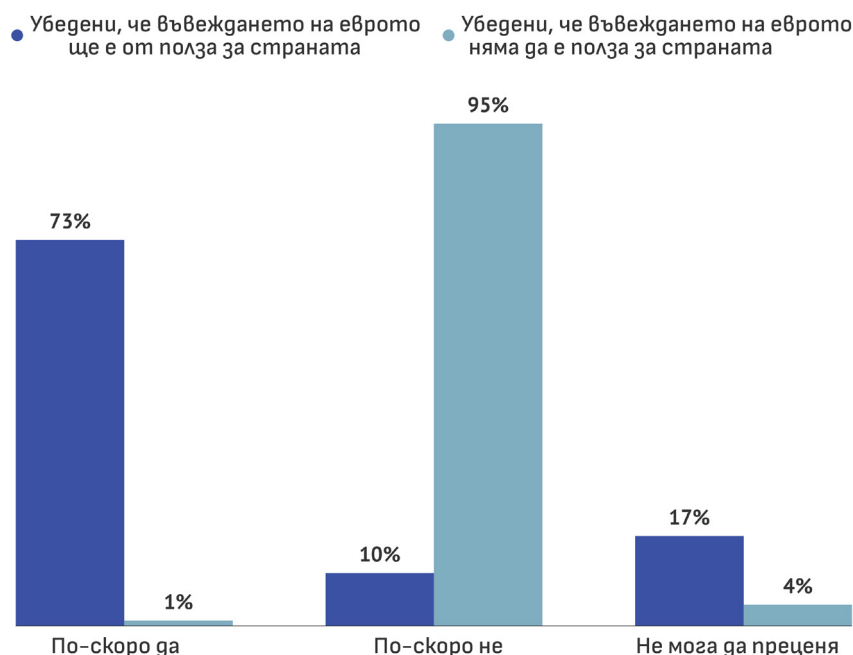
Тъкмо обратното, в личен и семеен план преобладават очаквания за негативни ефекти (36% положителни спрямо 46% отрицателни), а 18% все още не могат да преценят какво ще бъде въздействието от приемането на еврото върху самите тях и за техните близки.

Делът на хората, изцяло позитивно настроени към приемането на единната европейска валута (които за целите на анализа могат да бъдат определени като „твърди привърженици на еврото“), т.е. оценяват ефектите от него като положителни както в личен, така и в обществен план, е 35%, почти еднакъв с дела на тези, които са изцяло отрицателно настроени, т.е. виждат негативи както за себе си и своите близки, така и за обществото като цяло (36%). Тази група в настоящия анализ ще бъде разглеждана като „твърди противници на еврото“.

Фиг. 2. Групиране съобразно цялостното отношение на гражданите към въвеждането на еврото като официална валута в България

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

До голяма степен знакът на очакванията (положителен или отрицателен) е един и същ за ефекта върху обществото и върху тесния семеен кръг, като при песимистите за резултатите от въвеждането на еврото съвпадението между очакванията в личен и обществен план е много по-ясно изразено. Сред скептиците, че еврото ще донесе позитиви на България, 95% виждат негативи и за себе си, и за своя най-близък кръг.

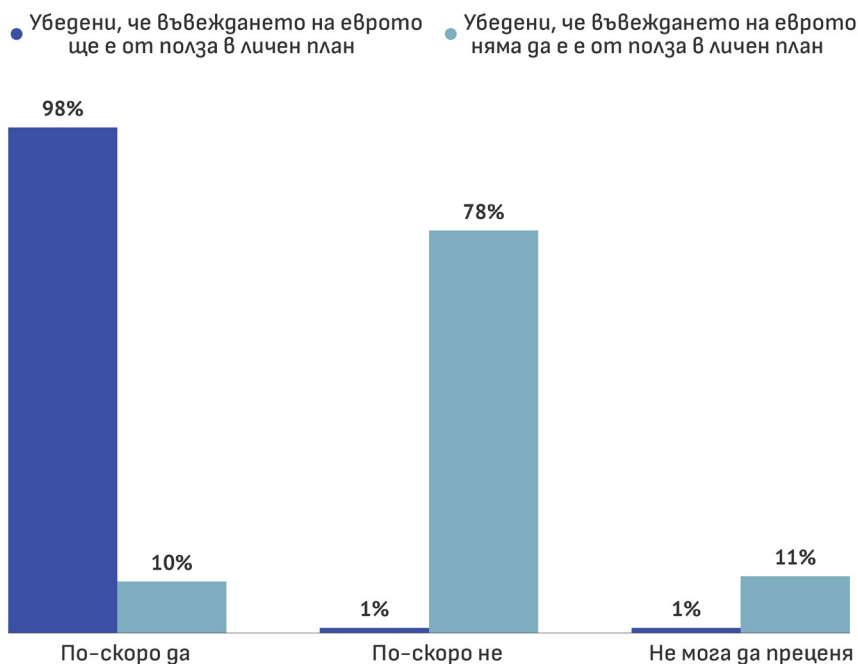
Убедени, че въвеждането на еврото ще е от полза/няма да е от полза в личен план

Фиг. 3. Разпределение на убежденията, че въвеждането на еврото ще е от полза за страната и на убежденията в обратното според очакванията им за ефектите в личен план

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

При убежденията, че еврото е от полза за страната 3-ма от 4-ма споделят, че очакват ползи и в личен аспект. В групата на виждащите ползи за България един от десет анкетирани смята, че той лично ще е на страната на губещите от въвеждането на еврото, а 1 от 6-ма не може да прецени.

Почти 100% от анкетираните, които вярват, че еврото им носи ползи в личен план, споделят, че очакват позитивно въздействие на еврото и за България.

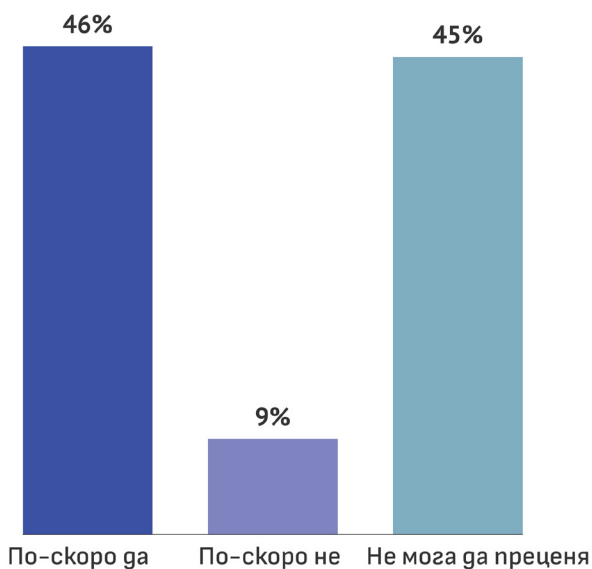

Убедени, че въвеждането на еврото ще е от полза/няма да е от полза за страната

Фиг. 4. Разпределение на убежденията, че въвеждането на еврото ще е от полза в личен план и на убежденията в обратното според очакванията им за ефектите за страната

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Граждани, които не могат да преценят дали еврото ще е от полза, или няма да е от полза в личен план

Убедени, че въвеждането на еврото ще е от полза/няма да е от полза за страната

Фиг. 5. Разпределение на анкетираните, които не могат да преценят дали еврото ще е от полза в личен план, според очакванията им за ефектите върху страната

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

При гражданите, които виждат себе си от страната на губещите при въвеждане на еврото, 10% си дават сметка, че то ще е полезно за обществото като цяло и още толкова изпитват колебания какъв би бил ефекта върху България.

В групата на хората, които не могат да формират ясни очаквания в личен план, с най-голям дял са онези, които вярват, че еврото ще е от полза за страната (46%), почти толкова са и тези, които не знаят какъв ефект може да се очаква и за страната (45%), а 9% смятат, че еврвалутата няма да донесе ползи за България.

Общо около 29% от населението на страната признават, че не могат да формират еднозначни очаквания за цялостните ефекти (в личен план и за България) от въвеждането на общата европейска валута в страната от 1 януари 2026 г., както и да определят категоричното си отношение към еврото. Тази група е само с 6–7 пункта по-малка в сравнение с респондентите, които са изцяло позитивно настроени към пълноценното включване на България в еврозоната. Част от хората, които не могат да заявят ясна позиция по отношение на еврото, може да не се чувстват достатъчно информирани. Друга част вероятно са хора, които имат достатъчно информация и компетентност, но не могат да формират позиция, защото намират темата за наистина сложна.

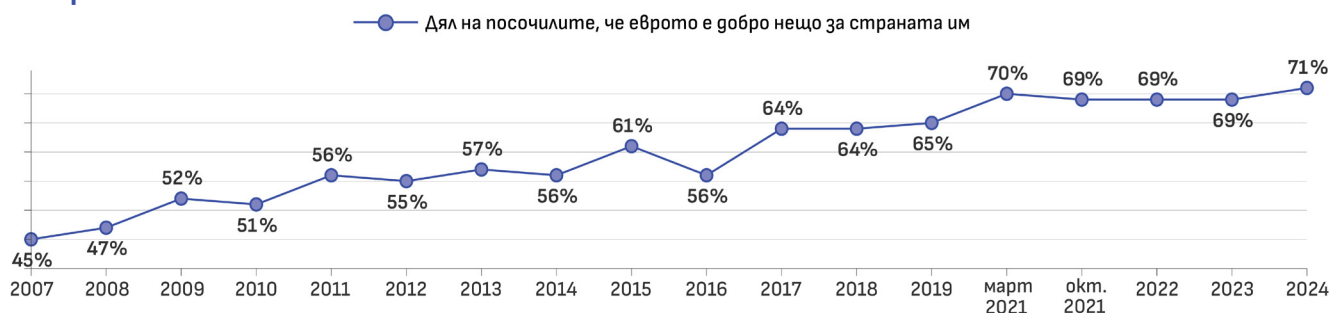
Хората, които се затрудняват да преценят дали приемането на еврото е добро или лошо за страната, са 14% — с 4 процентни пункта по-малко от тези, които се затрудняват да преценят дали еврото е добро или лошо за самите тях и техните близки (18%). Изглежда част от анкетираните са по-критични и внимателни, когато преценяват потенциалните ефекти от въвеждането на еврото, които ги засягат лично.

Трябва да се отбележи, че въпросът за начина, по който еврото ще влияе върху развитието на страната, е в дългосрочен план и позитивните нагласи за бъдещите ефекти за България изглеждат реалистични, като се има предвид динамиката на нагласите към еврото в други общества от еврозоната. По данни на Евростат подкрепата за общата европейска валута е по-ниска в началните етапи от въвеждането му, но нараства устойчиво с времето.

Според Евробарометър публичната подкрепа за еврото отчетливо се увеличава в дългосрочна перспектива.

През 2007 г. по-малко от половината граждани на страните, обединили се около общата валута, са убедени, че страната им печели от приемането на еврото (45%), като този дял е едва с три процентни пункта по-висок от дела на споделящите противоположното мнение (42%). Но само две години по-късно вече се оформя трайно мнозинство на страната на еврото, а през 2024 г. позитивен резултат за собствената си държава виждат 71% от гражданите на еврозоната, като делът на определящите го като лош спада до малко над 1/5.

Като цяло, мислите ли, че използването на еврото е добро или лошо нещо за Вашата страна?

Фиг. 6. Дял от гражданите на еврозоната, които посочват, че еврото е добро за страната им (2007 – 2024 г.)

Източник: Flash Eurobarometer FL553 : The euro area (v1.00). (2024). [Data set]. European Commission, Directorate-General for Communication²

Въпросите дали еврото е добро в личен и семеен план или за страната не бива да се смесват с прекия въпрос за подкрепата за приемането на еврото по принцип или от определена дата. Естествено имаме основание да очакваме тези въпроси да бъдат силно позитивно обвързани, но не сме сигурни дали и кои хора биха изразили подкрепа за приемането на еврото — дали когато го считат за нещо позитивно в личен и семеен план, или когато го считат за полезно за страната като цяло, или пък когато и двете условия са изпълнени. Така че усилията на институциите да убедят гражданите в ползите от приемането на еврото тепърва предстоят.

Социо-демографски профили

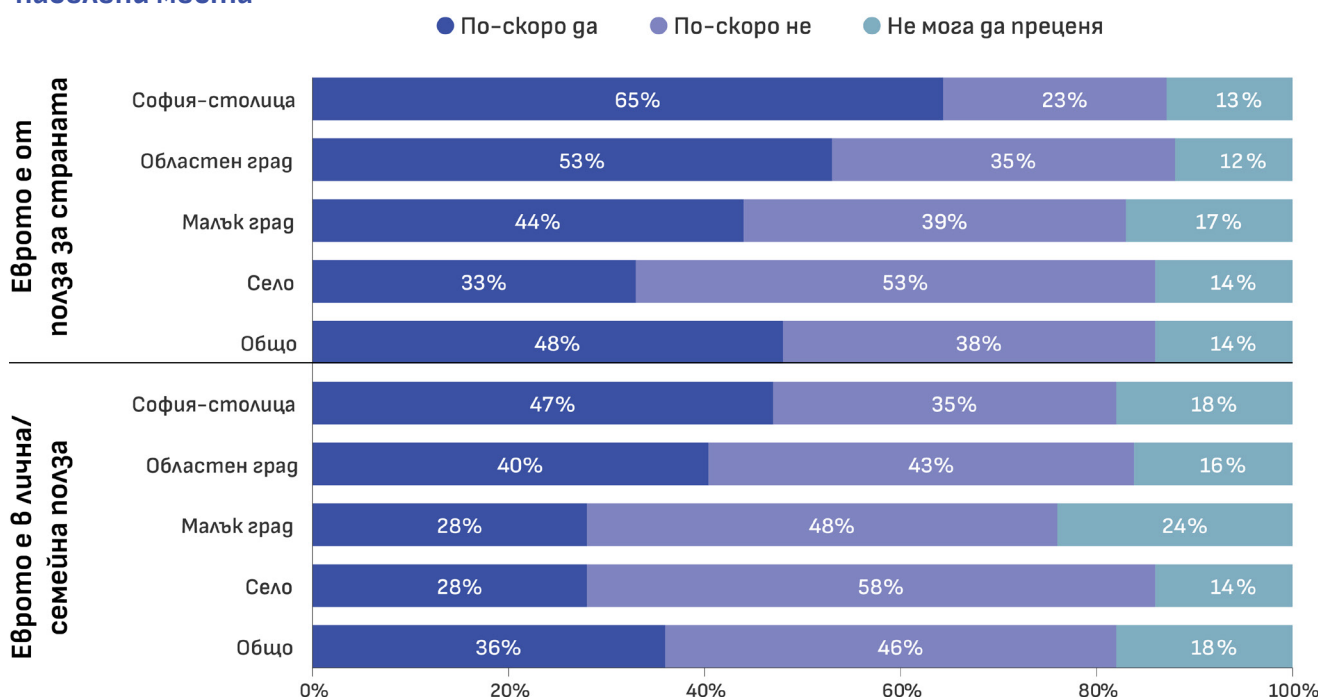
Типове населени места

Приемането на еврото за национална валута има най-силно изразена подкрепа в столицата, но дяловете на поддръжниците му спадат постепенно с намаляване на големината на населените места.

Според около 2/3 от столичаните общеевропейската парична единица ще донесе големи ползи за страната, като всеки втори в София смята, че ще има ползи и в личен план. В големите областни центрове гражданите са категорично убедени в ползите от въвеждане на еврото за България, но се разделят на две почти равни съвкупности (по около 40% всяка) в очакванията си за личните и семейни ползи. И в по-малките градове е налице увереност, че в дългосрочен план страната печели от приемането на еврото, но жителите на тези населени места са преобладаващо скептично настроени по отношение на личната изгода от присъединяването на България към общата европейска валута.

При значителна част от жителите на селата има изразени притеснения от приемането на еврото, не само в личен и семеен план, но и като цяло за страната. Хората на село са единствената група в типологията по местоживееене, в която доминира мнението, че ползите за страната ще са по-малко от загубите, а в личен и семеен план негативни очаквания имат мнозинство от 58%.

Очаквания за ползи от въвеждането на еврото за страната и в личен план по типове населени места

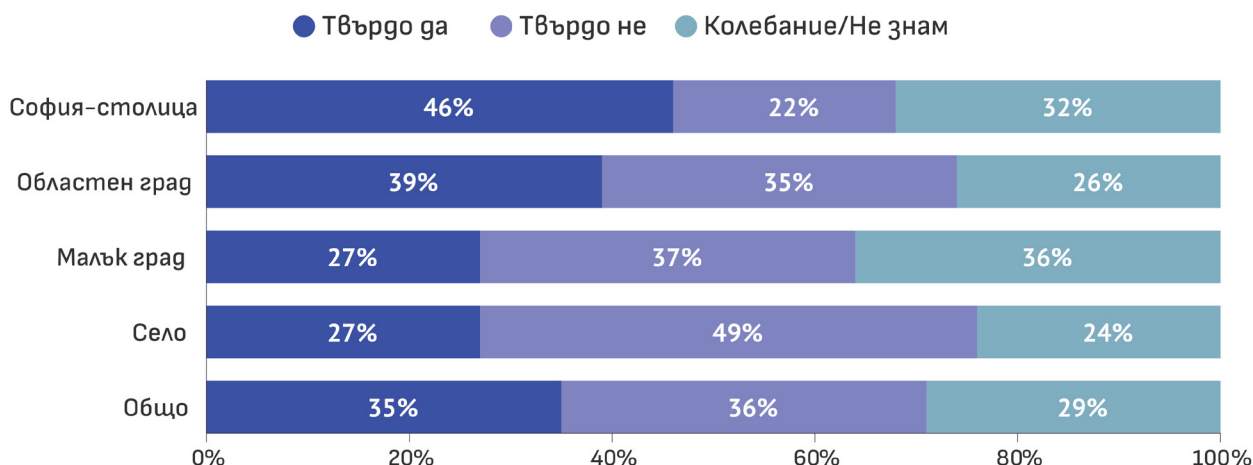

Фиг. 7. Очаквания на анкетираните за ползи от въвеждането на еврото за страната и в личен план по типове населени места

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Твърди привържениците на еврото, които вярват, че ползите ще са както за страната, така и в личен план, са около половината от анкетираните в столицата, като дялът им е над два пъти по-висок от този на скептиците в града (22%), които са значително по-малко и от колебаещите се (32%). Точно на противоположния полюс са нагласите в селата, където всеки втори твърдо не вижда ползи от това еврото да стане официална валута в България, докато всеки четвърти е твърдо убеден в ползите от пълноправното членство на страната в еврозоната и също около 1/4 се колебаят.

Цялостно отношение към ползи от еврото по типове населени места

Фиг. 8. Цялостно отношение на анкетираните към еврото по типове населени места

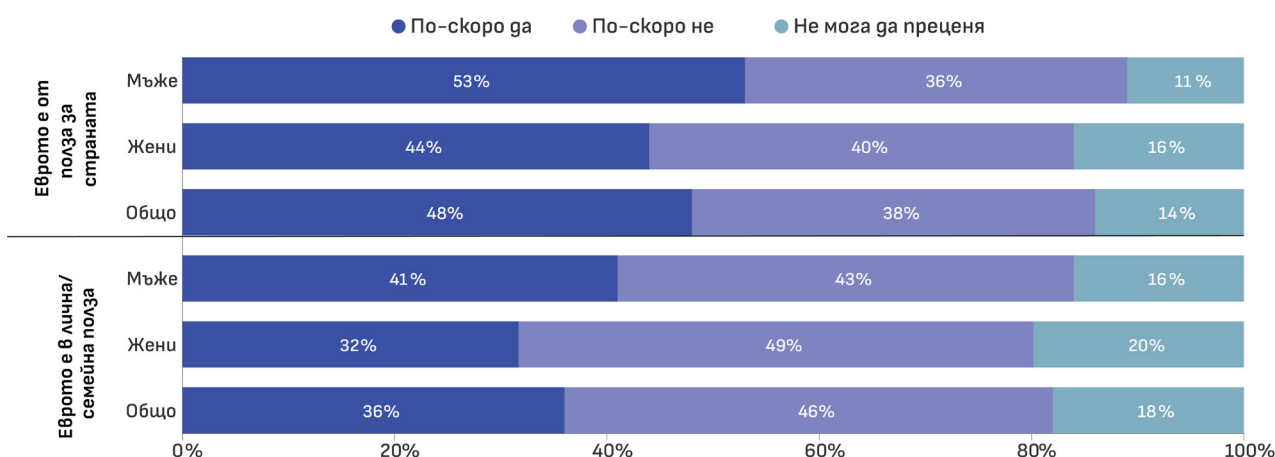
Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

В областните градове има лек превес на твърдите привърженици на еврото над категорично противопоставящите се на въвеждането му в България от 1 януари 2026 г. В малките градове твърдите опоненти на еврото са 37%, като с почти еднакъв дял (36%) са хората, които не могат да формират еднозначно отношение, а твърдо подкрепящите приемането на единната европейска валута у нас като официално средство за разплащане са приблизително 1/4.

Пол

Както при жените (44%), така и при мъжете (53%) оптимистичните очаквания за резултатите от въвеждане на еврото в България преобладават над скептицизма – съответно 40% и 36%. При мъжете оптимистите и песимистите за ефекта от еврото в личен и семеен план са с почти равни дялове – съответно 41% и 43%, докато при жените преобладават обезпокоените за себе си и семействата си анкетиранци (49%), при около 1/3 убедени в ползите и 1/5 колебаещи се.

Очаквания за ползи от въвеждането на еврото за страната и в личен план по пол

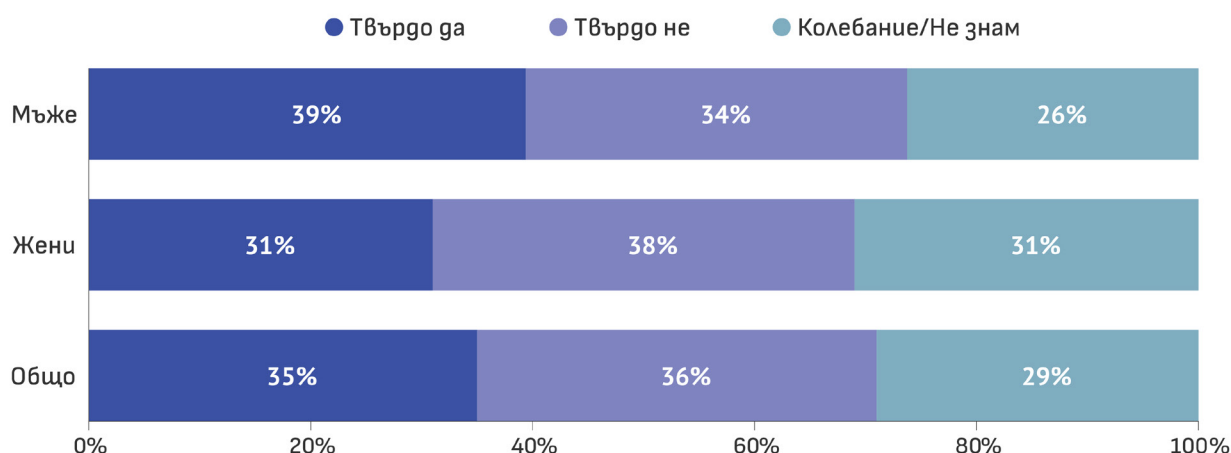

Фиг. 9. Очаквания на анкетираните за ползи от въвеждането на еврото за страната и в личен план по пол

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Цялостните нагласи към еврото, които комбинират очакванията в личен и семеен план и за България, са балансирани при мъжете — 39% положителни и 34% отрицателни, и по-скоро преобладаващо скептични при жените — 38% отрицателни и 31% положителни.

Цялостно отношение към еврото по пол

Фиг. 10. Цялостно отношение на анкетирания към еврото по пол

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Най-вероятно за по-ясно изразеното предпазливо отношение на жените към смяната на валутата допринасят различни фактори като по-силната им представеност в групата на пенсионерите, по-слабото им участие на пазара на труда, както и по-ниските възнаграждения и доходи на заетите жени — които в съвкупността си пораждат по-голяма несигурност и опасения за финансовото състояние преди всичко в личен план на фона на масово разпространяващи се твърдения за пряка зависимост между приемането на еврото и ръста на инфлацията.

Възраст

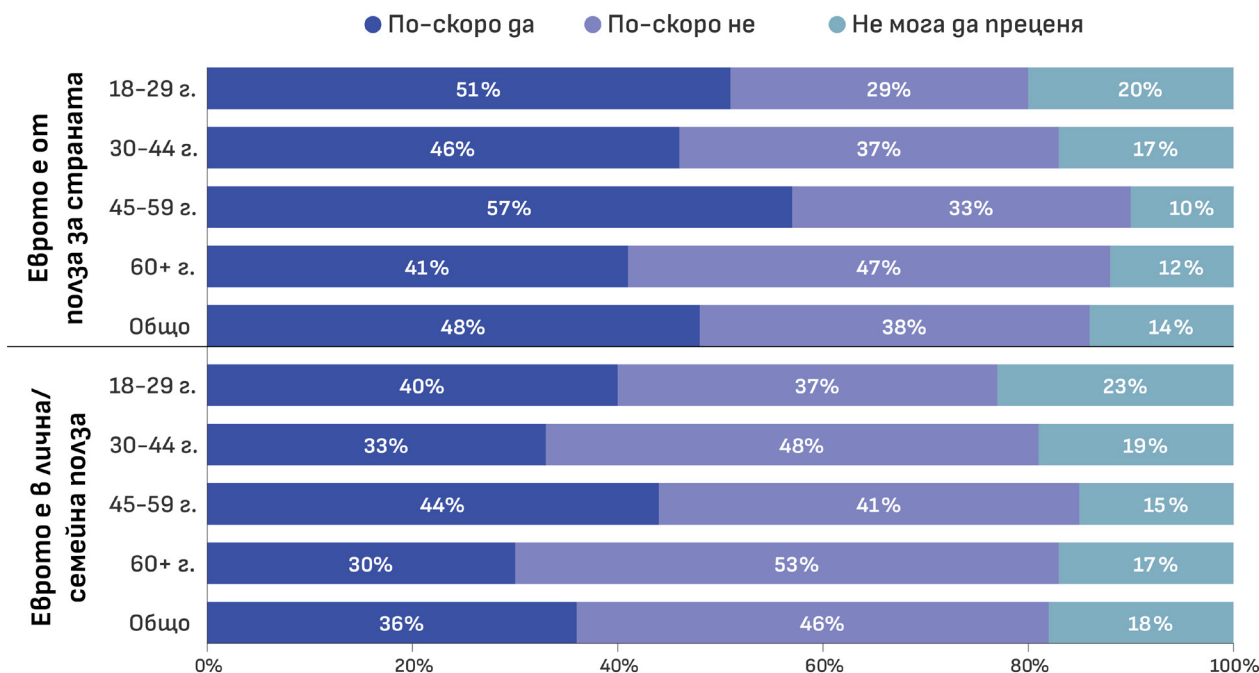
Преобладаващата част от най-младите хора сред пълнолетното население — възрастовата група 18–29 години — вярват в дългосрочните ползи за България (51%), скептици са под 1/3 (29%), а около 1/5 все още не са формирали позиция по въпроса. В личен план също преобладават младите хора, убедени, че еврото ще бъде полезно и за тях самите и техните семейства (40%), но делът на песимистите за личното и семейно благосъстояние е сходен — 37%, а за почти 1/4 е трудно да преценят какво биха могли да очакват от промяната на валутата. В цялостното отношение на младежите към еврото се наблюдава известен превес на твърдата подкрепа (39%) над категоричното неприемане (28%), като делът на колебаещите се младежи достига 1/3.

В активните на пазара на труда възрастови групи над 30 години се запазва преобладаващ дял на оптимизма за България от приемането на еврото в дългосрочен план.

Във възрастовата група от 45 до 59 години не само очакванията за страната, но и в личен план са по-скоро позитивни, като в тази генерация цялостното позитивно отношение към еврото (43%) преобладава над отрицателното (31%)³.

3 Отчитавайки размера на извадката ни, при разлики от порядъка на 10 процентни пункта за дялове вътре в отделните възрастови групи сме сигурни, че наблюдаваният превес не се дължи на случайността при извадката, но не сме сигурни за истинския му размер — може да е доста по-малък или още по-голям. Тези разсъждения са валидни и за останалите подсъвкупности на общата извадка, разгледани в настоящия анализ.

Очаквания за ползи от въвеждането на еврото за страната и в личен план по възрастови групи

Фиг. 11. Очаквания на анкетираните за ползи от въвеждането на еврото за страната и в личен план по възрастови групи

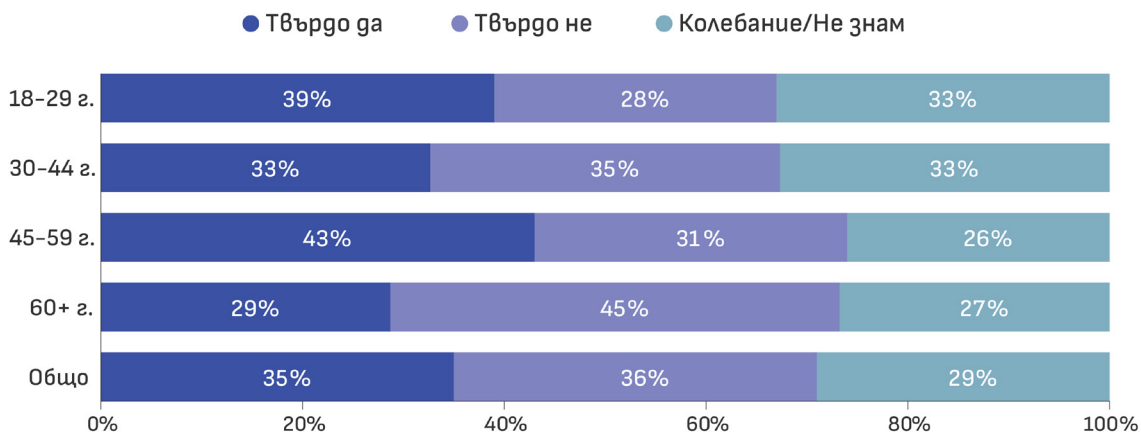
Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Във възрастовата група от 30 до 44 години преобладаващо позитивните очаквания за България са охладени от предимно песимистични нагласи в личен план, а цялостното отношение към еврото е балансирано в три еднакви по размер групи – твърди привърженици, категорични опоненти и колебаещи се – всяка с приблизителен дял от 1/3.

Поколенията в групата на 45–59 годишните се очертават като заредени в най-голяма степен с положителни очаквания за ефектите от въвеждането на общата европейска парична единица у нас – 57% вярват, че еврото носи ползи за страната, 44% виждат в него и възможности за подобрения в най-близкото си обкръжение и като цяло твърдите привърженици на единната европейска валута са със значително по-висок дял (43%) в сравнение с онези, които категорично не я приемат (31%).

При най-възрастните (60+) песимизмът доминира над оптимизма както по отношение на ефектите за България, така и за личното благосъстояние, а цялостното отношение към еврото е силно резервирано.

Цялостно отношение към еврото по възрастови групи

Фиг. 12. Цялостно отношение на анкетираните към еврото по възрастови групи

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Заетост

При активното на пазара на труда население, вкл. при работещите пенсионери, както и при учащите, преобладават оптимистични очаквания за ползи от превръщането на България в 21-вата държава-членка на еврозоната.

Таблица 1. Нагласи към еврото според заетостта (%)

Заетост	Еврото е от полза за страната			Еврото е в лична/семежна полза			Цялостно отношение към въвеждането на еврото		
	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	Твърдо да	Твърдо не	Колебание/Не знам
Работите	55	33	12	42	41	17	41	31	28
Учите	63	10	27	51	20	29	49	10	41
Учите и работите	64	23	14	45	32	23	45	23	32
Безработен/на сте	37	44	19	25	52	23	25	44	31
Работещ/а пенсионер/ка	56	35	9	49	36	15	47	33	20
Неработещ/а пенсионер/ка	31	55	13	21	62	18	19	52	28
Общо	48	38	14	36	46	18	35	36	29

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

При безработните скептицизмът към еврото доминира и едва един от 4-ма споделя положителни лични очаквания и е изцяло благоразположен към приемане на еврото като официална валута в България.

Неработещите пенсионери са сред групите в обществото с най-ясно изразени негативни очаквания за себе си и за страната и с несъмнено доминираща негативна обща нагласа към въвеждането на единната европейска парична единица у нас.

При учащите в момента, които при пълнолетното население са предимно студенти, има ясно изразена преобладаваща подкрепа за еврото, като с твърдо формирани положителни нагласи в всеки втори, около 40% нямат ясна позиция, а най-малък е дялът на настроените срещу въвеждане на общоевропейската валута в България – около 10%.

Образователен статус

Над 2/3 от висшистите в България изразяват оптимистични очаквания за страната като цяло от въвеждането на еврото в България и малко над половината са оптимисти и в личен план. Всеки втори сред завършилите висше образование има цялостна позитивна нагласа към приемането на еврото, 1/5 са против, а 30% не могат да преценят какво могат да очакват.

На противоположния полюс са хората с основно образование, при които между 50% и 60% са песимисти за себе си и за страната и са формирали цялостно отрицателно отношение към еврото. При нискообразованите едва около 1/4 вярват, че еврото носи добри перспективи както на България, така и в личен план, а дялът на колебаещите се дали предстоят по-добри или по-лоши времена за тях и за обществото като цяло е около 1/6.

Таблица 2. Нагласи към еврото според образованието (%)

	Еврот е от полза за страната			Еврот е в лична/семејна полза			Цялостно отношение към въвеждането на еврото		
	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	Твърдо да	Твърдо не	Колебание/Не знам
Най-висока степен на завършено образование (%):									
Висше – бакалавър, магистър	66	22	12	51	31	18	50	20	30
Средно	44	43	13	30	53	17	29	42	29
Основно	28	55	17	23	59	18	22	52	27
Общо	48	38	14	36	46	18	35	36	29

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Доход на домакинството

Размерът на доходите на домакинствата корелира с очакванията и нагласите към еврото.

При нискодоходните групи с приблизителен месечен доход, разпределен между всеки член от домакинството, в размер до 800 лв. всеки втори е песимист и не приема последната стъпка на България за пълноправно присъединяване към еврозоната.

От анкетираните в домакинства със среден доход на човек между 801 и 1000 лева 44% очакват обществото като цяло да спечели от приемането на евроралутата в България, докато 39% са скептици, че може да има по-добри перспективи за страната в резултат от въвеждането на единната европейска валута у нас, но почти всеки втори в тази доходна група смята, че в личен и семеен план по-скоро няма да има ползи – очакване, което е в унисон с преобладаващите сред тези респонденти цялостни нагласи за неприемане на еврото.

Таблица 3. Нагласи към еврото според доходите (%)

	Еврот е от полза за страната			Еврот е в лична/семејна полза			Цялостно отношение към въвеждането на еврото		
	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	Твърдо да	Твърдо не	Колебание/Не знам
Среден месечен доход на член от домакинството									
Пог 500 лв.	38	52	11	29	56	15	29	47	24
501–800 лв.	35	52	13	26	59	16	26	51	24
801–1000 лв.	44	39	16	31	48	21	30	39	31
1001–2000 лв.	53	33	14	39	44	18	38	32	30
Над 2000 лв.	65	24	12	52	34	14	51	22	27

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Групата на хората с доход на член от домакинството от 1001 до 2000 лева е най-голямата и обхваща почти 1/3 от населението. В тази група 53% са убедени в ползите за страната, но делът на хората с песимистични очаквания в личен план е 44% – с лек превес над дела на очакващите, че еврото ще осигури по-скоро ползи в този аспект (39%). Все пак при населението със среден доход на член от домакинството между 1001 и 2000 лв. цялостното отношение към еврото е преобладаващо благосклонно при доста близки дялове – 38% е делът на твърдите привърженици на еврото като официал-

на валута в България, 32% категорично се противопоставят на планираната промяна от началото на 2026 г., а делът на колебаещите се е сходен – 30%.

При получаващите доходи над 2000 лв. на човек доминират изцяло очаквания за позитивни ефекти от присъединяването на страната към еврозоната.

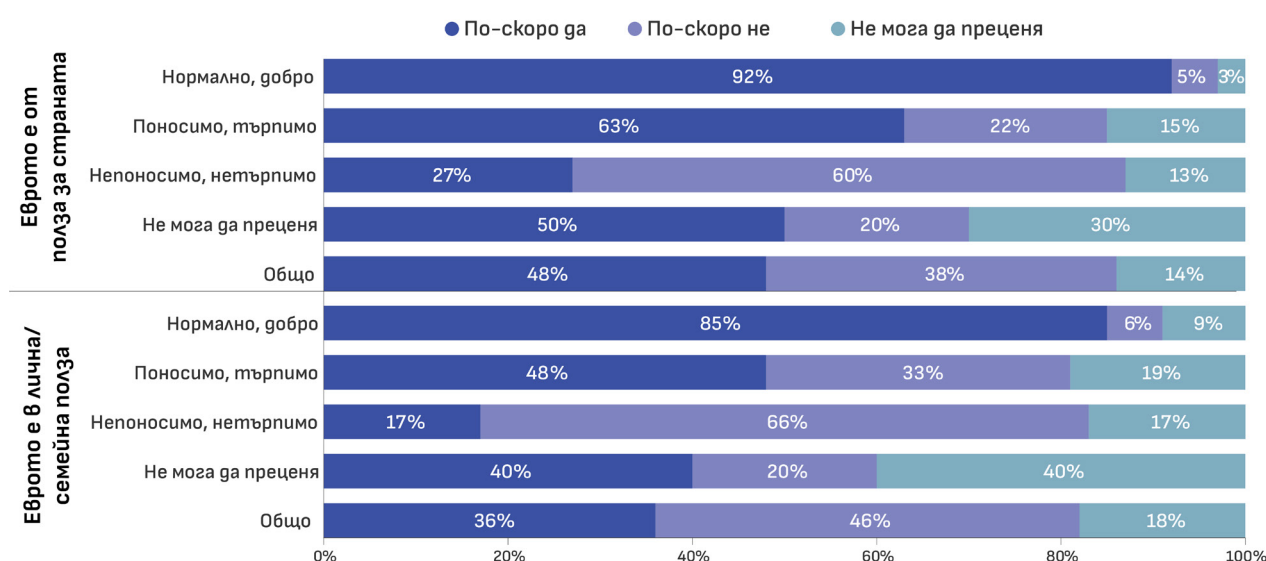
Нагласи към състоянието на страната и управлението

Налице е пряка връзка между оценката за настоящото цялостно състояние на България и нагласите към въвеждането на еврото.

Към септември 2025 г. обществото е разделено по отношение на начина, по който възприема моментното положение в страната, като 46% го определят като непоносимо/нетърпимо, сходен дял (44%) го оценяват като поносимо/търпимо и едва около 8% приемат, че ситуацията в страната е нормална/добра.

В групата на описващите състоянието на България като непоносимо погледът към бъдещото на страната и в личен план с еврото също е мрачен – между 60% и 66% от хората в тази група имат отрицателни нагласи към еврото.

Очаквания за ползи от въвеждането на еврото според оценката за положението в страната

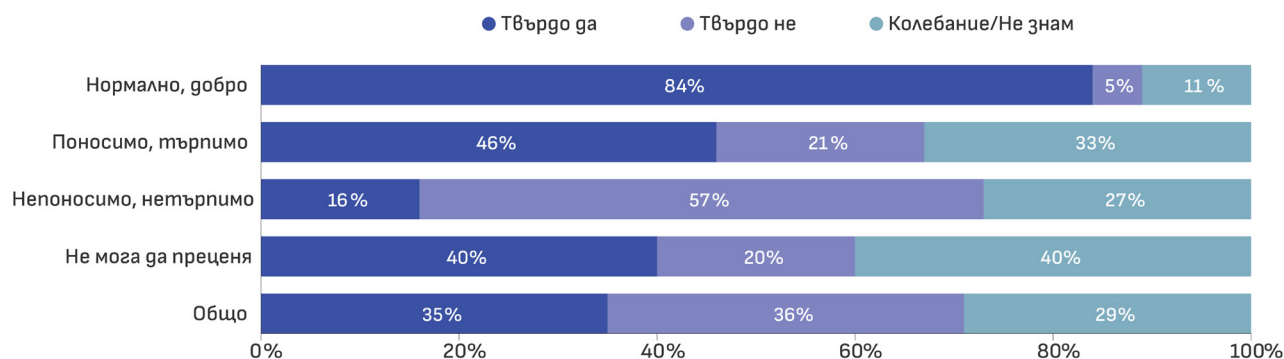

Фиг. 13. Очаквания на анкетираните за ползи от въвеждането на еврото според оценката им за положението в страната

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Обратно, сред дефиниращите положението в България като поносимо/търпимо или нормално/добро има ясна доминация на хората с позитивни нагласи към еврото.

Цялостно отношение към еврото според оценката за положението в страната

Фиг. 14. Цялостно отношение на анкетираните към еврото според оценката им за ситуацията в страната

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Почти 3-ма от 4-ма поддръжници на ГЕРБ споделят положителни очаквания за България, а 3-ма от 5-ма очакват позитивни ефекти и в личен и семеен план, като това съотношение характеризира и цялостното отношение към еврото.

Таблица 4. Нагласи към еврото в зависимост от политическите предпочитания (%)

	Еврото е от полза за страната			Еврото е в лична/семейна полза			Цялостно отношение към въвеждането на еврото		
Ако следващата неделя се провеждат парламентарни избори за коя партия/коалиция с най-голяма вероятност бихте гласували?	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	Твърдо да	Твърдо не	Колебание/Не знам
ГЕРБ	72	17	11	60	24	16	58	17	25
ПП-ДБ	88	5	7	71	12	17	70	4	26
Възраждане	19	71	10	11	76	13	10	70	21
Други парламентарни	43	44	13	26	57	16	26	43	31
Други извън парламента	46	46	9	31	56	13	31	44	24
Не е решил	44	37	19	30	47	23	29	35	36
Със сигурност няма да гласува	31	54	15	27	56	17	26	50	24
Общо	48	38	14	36	46	18	35	36	29

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Сред привържениците на управляващата към септември 2025 г. коалиция са налице противоположни позиции по отношение на очакванията към въвеждането на общата европейска валута в страната.

Привържениците на политическа партия Възраждане се обявяват най-категорично срещу приемането на еврото за официална национална валута – поне 70% от техните последователи имат негативна оценка за ефектите от еврото или за себе си или за страната.

На другия полюс са привържениците на коалицията ПП-ДБ, в чиито среди има най-масава подкрепа за еврото, 7 от 8 анкетирани сред тях вярват, че еврото е от полза за страната и малко над 2/3 смятат, че е от полза за тях или тяхното семейство.

Сред привържениците на другите парламентарно представени политически сили (освен ГЕРБ и ПП-ДБ и Възраждане) и партиите, останали извън парламента, песимистичните и оптимистичните оценки за ползите от еврото за обществото като цяло разделят гласоподавателите им на две почти еднакви по големина групи (всяка с дялове от малко над 40%), а при оценката за ползата от еврото в личен/семеен план доминират песимистите. Сходна е картината при тези, които не са решили за кого биха гласували. При хората, които са заявили, че със сигурност не смятат да гласуват (1/5 от пълнолетното население), изразено преобладават негативните оценки за еврото както за страната, така и в личен план.

По отношение на очакванията и нагласите към еврото гражданите, които по-скоро или напълно се доверяват на президента, имат сходен профил с този на избирателите на БСП и Възраждане – преобладават негативни очаквания от приемането на еврото като официална парична единица в България – не само в личен аспект, но и за обществото – и доминира цялостна отрицателна нагласа и резервираност към въвеждането на общата европейска валута в страната.

Таблица 5. Нагласи към еврото в зависимост от доверието към президента (%)

	Еврот е от полза за страната			Еврот е в лична/семејна полза			Цялостно отношение към въвеждането на еврото		
	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	Твърдо да	Твърдо не	Колебание/Не знам
Доверие	35	49	15	24	58	18	23	47	31
Недоверие	63	29	9	49	36	15	48	28	24
Не мога да преценя	39	27	35	33	33	33	32	23	45
Общо	48	38	14	36	46	18	35	36	29

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Гражданска и политическа активност

Към есента на 2025 г. делът на активно участващите в гражданския и политическия живот (членове на политически партии, читалища, синдикални и неправителствени организации) сред пълнолетното население на страната е около 1/4. Поне половината (около 60%) от тях вярват, че България печели от въвеждането на еврото, а приблизително всеки втори в тази група, споделя, че лично или в тесен семеен кръг очаква ползи от приемането на единната валута като официално разплащателно средство в страната.

Таблица 6. Нагласи към еврото в зависимост от членството в организации (%)

	Еврот е от полза за страната			Еврот е в лична/семејна полза			Цялостно отношение към въвеждането на еврото		
	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	По-скоро да	По-скоро не	Не мога да преценя	Твърдо да	Твърдо не	Колебание/Не знам
Членство в:									
Членува в организация	60	30	10	48	39	14	46	27	27
Не членува никъде	45	41	15	33	48	19	32	39	29
Общо	48	38	14	36	46	18	35	36	29

Източник: Институт „Отворено общество – София“, Омнибусно национално представително социологическо изследване, 2025 г.

Сред граждански и политически активните доминират цялостни позитивни очаквания от приемането на еврото (46%), като в тази група около 1/4 по-скоро не го приемат, а друг също толкова голям дял не може да заеме категорична позиция.

Сред хората, които не членуват в граждански или политически формации, има незначителен превес на оптимистичните очаквания за страната след приемането на еврото, но приблизително всеки втори очаква по-скоро да загуби в личен план. Цялостната позиция по отношение на еврото на 2-ма от 5-ма сред хората, които не членуват в партии или граждански обединения, е негативна, около 1/3 твърдо го подкрепят, а 29% не се ангажират с категорична позиция.

Заклучение

Приемането на България като пълноправен член на еврозоната е сериозно общонационално усилие, което е резултат от сложни баланси в очакванията и нагласите на различни обществени групи, повлияни от множество вътрешно и външнополитически фактори. Общият баланс на нагласите е неустойчив и може да бъде нарушен дори от малка позитивна или негативна динамика в социално-икономическото развитие на страната или от процеси в света и Европа, които могат да му повлияят.

В навечерието на въвеждането на еврото като официална валута у нас обществото като цяло е приело присъединяването към еврозоната, но оценките за бъдещите ползи от приемането на еврото в личен и обществен план са поляризирани.

Посоката на този процес се ползва с добре изразена подкрепа от страна на бизнеса, синдикалните и останалите организирани общности, както и от активните на пазара на труда генерации, хората с по-високи доходи и образование и живеещите в големите областни центрове-мотори на икономическото развитие.

На противоположния полюс стоят оценките и очакванията на хората с ниско благосъстояние и на по-уязвимите социални слоеве. Скептицизмът спрямо еврото е по-силно изразен сред жените, възрастните хора, домакинствата, живеещи в селските региони, както и тези, които имат доходи под или малко над линията на бедността, както и сред хората с доближаващи се до, но по-ниски от средните доходи.

Анализи на процесите, свързани с въвеждане на общата парична единица в други държави-членки на ЕС, съдържат множество сигнали, че трудностите не приключват автоматично с техническото приемане на еврото. Въпреки това динамиката на обществените нагласи в другите държави от еврозоната показва, че в дългосрочен план оценките за ползата от единната европейска валута са с тенденция за нарастване. Публичните институции в нашата страна ще имат важна роля за запазване и увеличаване на доверието в общата валута, но това ще зависи критично и от много фактори на външната (глобалната) среда, които са извън контрола на България.